ဒေသခံပြည်သူများသို့ အကျိုးပြုမှုများ

- အသေးစား သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ၊
- ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ၊
- သဘာဝအခြေခံခရီးသွား လုပ်ငန်းဖြင့် အလုပ်အကိုင် နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ၊
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ထိန်းသိမ်းရေး မိတ်ဆွေများအသင်း (FoW) နှင့် ပူးပေါင်း၍ ချင်းမုဆိုး မိသားစုများအား အမဲလိုက်ခြင်းအစားထိုး ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်း တည်ထောင်ရန် ပံ့ပိုးခြင်း၊ ရေရရှိရေး နှင့် အခြေခံပညာအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- Istituto Oikos နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဒေသခံပြည်သူအခြေပြု တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် စောင့်ကြည့်ခြင်း နှင့် အစီရင်ခံခြင်း (Community-based wildlife monitoring and reporting) အတွက် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်း တည်ထောင်ရန် ပံ့ပိုးခြင်း၊ ကျေးရွာရန်ပုံငွေများ တည်ထောင်ပေးခြင်း၊
- ရေအရင်းအမြစ်များအား ထိန်းသိမ်းခြင်း၊

သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း ဝန်ဆောင်မှုများ

❖ ခရီးသွားဧည့်သည် (၅)ဦးအထိ တည်းခိုနိုင်သည့် ဧည့်ရိပ်သာ (၁)လုံး၊
❖ တောတွင်း ကင်းစခန်း(၄) လုံး၊
❖ ဝန်တင်ဆင်(၂)ကောင်၊
❖ ဒေသခံလမ်းပြများ၊

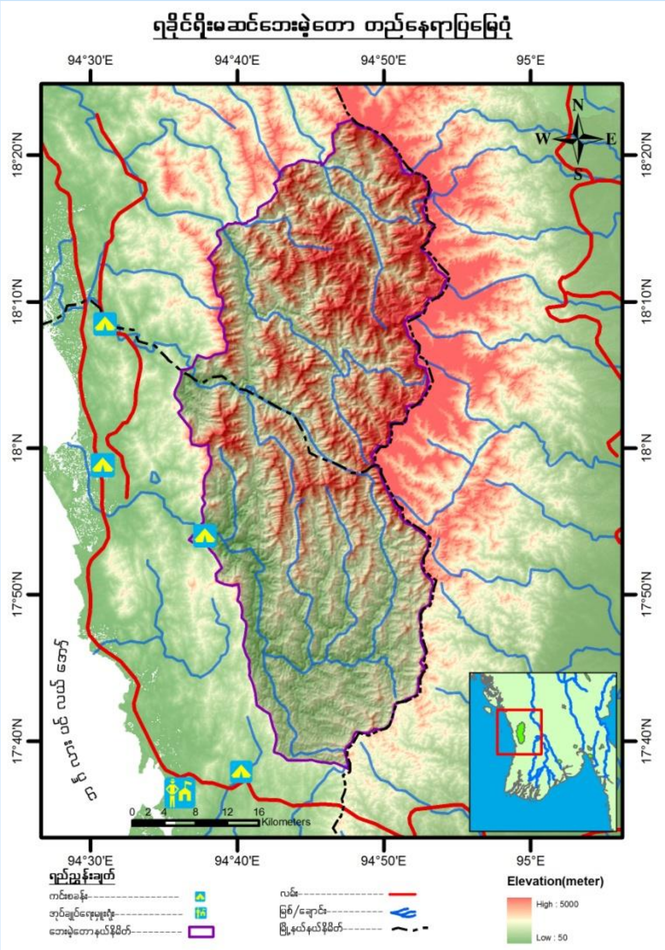

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

မော်တော်ကားဖြင့်-

ရန်ကုန်မြို့ မှ ဂွမြို့သို့ (၁၇၀) မိုင်။

ဆက်သွယ်ရန်-

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ရခိုင်ရိုးမဆင်ဘေးမဲ့တော၊ ဂွမြို့

သစ်တောဦးစီးဌာန
သဘာဝဝန်းကျင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာန
ရခိုင်ရိုးမဆင်ဘေးမဲ့တော

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းရန် အန္တရာယ်နှင့်ကြုံတွေ့နေရသည့် အာရှတောဆင်ရိုင်းများကို ကာကွယ်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး တောဆင် ရိုင်းများ ထိန်းသိမ်းရာ သဘာဝနယ်မြေအဖြစ် ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၅) ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

တည်နေရာနှင့် အကျယ်အဝန်း

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ သံတွဲခရိုင်၊ သံတွဲ နှင့် ဂွမြို့နယ်၊ (၂၄၆၁၄၄) ဧက။

ရည်ရွယ်ချက်များ

❖ တောဆင်ရိုင်းများအပါအဝင် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ ယင်းတို့ ၏ နေရင်းဒေသများကို ကာကွယ်ရန်
❖ ဒေသခံပြည်သူများအား ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ သိမြင်နိုးကြားမှု မြှင့်တင်ရန်
❖ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် ဒေသခံများ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုရန်

မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ရခိုင်ရိုးမ၏ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့်ဆက်စပ်တည်းရှိပြီး၊ တောင်စဉ်တောင်တန်းများ၊ လျှိုမြောင်များပေါများသည်။

တောအမျိုးအစား

- အမြဲစိမ်းတောကို အဓိက တွေ့ရှိရပြီး၊ ဘေးမဲ့တောဧရိယာ၏ (၇၀%) ကို ဝါးတောကြီးများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိပါသည်။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ

- နို့တိုက်သတ္တဝါ (၄၀) မျိုး
- ငှက် (၁၃၂) မျိုး၊ လိပ် (၈) မျိုး
- လိပ်ပြာမျိုး (၂၆) မျိုး
- အင်းဆက် (၁၂) မျိုး
- ရေချိုငါး (၄၀) မျိုး
- သစ်မျိုးစိတ် (၂၆) မျိုး၊ ဝါး (၉) မျိုး
- ကြိမ် (၄) မျိုး၊ သစ်ခွ (၄၀) မျိုး
- ဆေးဖက်ဝင်အပင် (၆၀) မျိုး

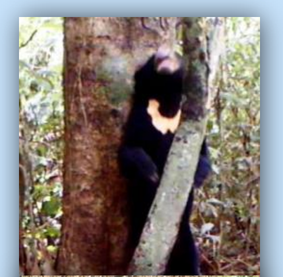

သုတေသနပြုလုပ်နိုင်သည့် အခြေအနေများ

♦ တောဆင်ရိုင်းများ၏ ဂေဟဗေဒနှင့် ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာများ၊
♦ ရခိုင်တောင်လိပ် ဂေဟဗေဒနှင့် ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာများ၊
♦ ရခိုင်သဇင်နှင့် သစ်ခွမျိုးစိတ်များ၊
♦ ငှက်မျိုးစိတ်နှင့် လိပ်ပြာမျိုးစိတ်များ၊
♦ နို့တိုက်သတ္တဝါ မျိုးစိတ်များ၊
♦ တွားသွားသတ္တဝါ မျိုးစိတ်များ၊

ရခိုင်တောင်လိပ် အကြောင်းသိကောင်းစရာ

မြန်မာအမည် - ရခိုင်တောင်လိပ်
အင်္ဂလိပ် - Rakhine Forest Turtle
သိပ္ပံအမည် - *Heosemys depressa (Snderson,1875)*

ရခိုင်တောင်လိပ်သည် **မြန်မာနိုင်ငံတွင်၊ ရခိုင်ရိုးမ၌သာ တွေ့ရှိရသည့် ဒေသရင်းမျိုးစိတ် (Endemic Species)** ဖြစ်ပြီး၊ ကောင်ရေ အလွန် နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည့်အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘာဝအရင်းအမြစ် များထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ (IUCN) မှ မျိုးသုဉ်းလုနီးပါး အန္တရာယ်ရှိသောမျိုးစိတ် (Critically endangered Species) အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

ရခိုင်တောင်လိပ်များအား နေရင်းဒေသပြင်ပတွင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း (Ex-situ Conseervation) အဖြစ် သားငှက်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ (WCS) နှင့်ပူးပေါင်း၍ ဘေးမဲ့တောအတွင်း လိပ်ခြံ တည်ဆောက်၍ ဥ အုခြင်း၊ သားပေါက်ခြင်းတို့ကို သုတေသနပြု လေ့လာလျက် ရှိပါသည်။

လေ့လာကြည့်ရှုအပန်းဖြေနိုင်သည့် အခွင့်လမ်းများ

- တောဆင်ရိုင်းများ၏ သဘာဝအတိုင်း နေထိုင်ကျက်စားမှုများ၊
- ဆင်စီး၍ တောတွင်းခရီး သွားရောက်ခြင်း၊
- ချောင်းအတွင်း လှေစီးစုန်ဆင်းခြင်း၊
- တောတောင်သဘာဝ အလှအပရှုခင်း
- ရခိုင်သဇင်ပန်း နှင့် သစ်ခွပန်းများ၊

- ရွာပါး ရခိုင်တောင်လိပ်နှင့် လိပ်မောင်းတို့၏ နေထိုင်ကျက်စားမှု၊
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၏ အလေ့အထ၊
- ကမ်းရိုးတန်း နှင့် တောင်ပေါ် ဂေဟစနစ် ဆက်စပ်မှု